

Pochutiny

Káva

- Semena kávovníku (*Coffea*) – pouze několik druhů
 - *Coffea arabica* L. - 75%
 - *Coffea canephora* (syn. *C. robusta* Lind) - 25%
- Kávovník liberský – méně jak 1%
- Zpracování
 - Zelená káva
 - Pražená káva 200 – 300°C
 - Kupovité semeno - v semeníku pouze jedno zaoblené semeno – perlová káva
 - Kávové směsi – několik druhů zelené kávy

- Extrakt s kofeinem nebo bez kofeinu (0,3 % kofeinu v sušině)
 - Rozpustný
 - Istantní
 - Pasta
 - Tekutý
- Hodnocení
 - Senzorické
 - Chemické
 - Hygienické
- Vady
 - Nedopražená, přepražená, plesnivá, vyčichlá, žluklá, s cizími pachy
- Pražená zrna bez kofeinu – vysoký obsah sacharidů
 - Kávoviny (čekanka, obilná kávovina, sladová kávoviny, fíková kávovina)
 - Jednodruhové a směsi
 - Pražené části různých rostlin bohaté na polysacharidy
 - Pražená čekanka
 - Obilné kávoviny (ječmen, žito, pšenice)
 - Sladová kávovina

Výroba většinou jako instantní směs

Čaj

- Sušené lístky, výhonky, pupeny nebo jemné zdřevnatělé stonky čajovníku
- Čínská skupina – Čína, Japonsko
- Asámská třída – Indie, Cejlon, Čína
- Sklízí se:
 - Nejmladší část větviček (fleš)
 - Vrcholový pupen neboli terminál
 - Jeden až 5 listů
 - 1. list – orange pekoe
 - 2. list – pekoe
 - 3. list – pekoe souchong
 - 4. list – souchong
 - 5. list – congou

Druh

- Pravý čaj - tři skupiny
 - zelený – nefermentovaný
 - polofermentovaný (žlutý)
 - černý – fermentovaný
 - bílý čaj – (stříbrný) květový – není v naší legislativě zmíněn
- Čaj ochucený – čaj pravý s ochucujícími částicemi
- Ovoněný čaj – obsahuje silně vonící květy (jasmín, citronovník, magnolie)
- Aromatizovaný čaj – přidány silice
- Bylinný čaj
- Ovocný čaj

Výrobky z čaje (čajový extrakt, instantní čaj (obsahuje čajový extrakt+ další látky přidávané do instantních nápojů))

Výrobní druhy čaje pravého:

- listové čaje – Leaves- L
- zlomkové čaje- Brokenes –B
 - do nálevových sáčků
- čajové drtě – Fannings –F
- čajový prach – Dust - D

- Vady
 - slabá vůně, čaj plesnivý, zatuchlý
- Seznam rostlin a jejich částí pro výrobu ovocných a bylinných čajů (omezení rostlin (jejich částí) s vysokým obsahem přirozeně toxických látek)
 - Kategorie A – možno použít bez
 - Kategorie B do 30% hmotnosti
 - Kategorie C – do 5% hmotnosti
- Čaj maté – není pravý čas – paraguajský čaj

Kakao

- kakaové boby – jádra dužnatých plodů kakaovníku
- obsahuje tuk – bob
- jakostní třídy
 - fine
- pražené do 150°C
- preparované kakao (alkalické soli), tmavší odstín
- vady
 - hrubé mletí, nevýrazná barva, chuťové a aromatické vady

Koření

- **Koření** – části rostlin jako kořeny a oddenky (zázvor, kurkuma), kůra (skořice), listy (bazalka, bobkový list, majoránka,..) nať, květy (šafrán, hřebíček), plody (jalovec, badyán, vanilka,..), semena (muškátový ořech) nebo jejich části. Může být v nebytné míře technologicky zpracované a užívá se k ovlivnění chutě a vůně potravin.
- jednotlivé druhy
- směsi koření
- kořenící přípravek
 - sypký
 - pasta
 - tekutý
- Možné ošetření zářením.

Jedlá sůl

- jedlá sůl min. 97% NaCl v sušině
- jedlá sůl obohacená
 - s jodem
 - s jodem a fluorem
 - s jodem obohacená
- jód ve formě KJ nebo KJO_3
- Kamenná sůl
- Vakuová sůl – vzniká odpařováním a krystalizací nasyceného roztoku
- Mořská sůl - vzniká odpařováním a krystalizací zahuštěného roztoku
- Solicí směsi –
 - S nízkým obsahem sodíku – max. 120 mg Na/ 100 g směsi
 - S velmi nízkým obsahem sodíku – max. 40 mg Na/ 100 g směsi
 - Specifické solicí směsi

Kořenicí přípravky a nakládací přípravky

- Kořenicí přípravky – směsi koření s přídatnými látkami, zeleninou a jedlou solí, příp. dalšími látkami. Jsou určeny k ovlivňování chuti.
- Nakládací přípravky - směsi koření s přídatnými látkami, zeleninou a jedlou solí, příp. dalšími látkami. Určeny k nakládání zeleniny, hub, masných výrobků,..

Hořčice

Kašovitý výrobek s typickou palčivou chutí, vyrobený z mletých semen hořčice, který je případně uměle přibarven nebo chemicky konzervován.

Dalšími surovinami jsou: voda, ocet, sůl, cukr, koření, barviva, konzervanty.

- plnotučná
 - žluté druhy hořčice bílé
- kremžská
 - žluté druhy a černá hořčice
- speciální
 - podle typu nebo podle ochuzující složky

DEHYDROVATELNÉ VÝROBKY A OCHUCOVADLA

- Členění dehydratovaných výrobků: polévky, omáčky, bujóny, vývary, šťávy, základy pokrmu, směs pro přípravu: hotového pokrmu, dresinku, zálivky, dezertu, krému, polevy, zmrzliny
- Studené omáčky a dresinky – emulgované, neemulgované
- Ochucovadla – potraviny k dochucení nebo zvýraznění chuti hotových výrobků a potravin (sojová omáčka)